

Die onverwoestbare band *Zussen*

Niemand die jou beter kent dan je zus, toch? Helemaal waar, zeggen deze zussen. Gerda en Anja, Linda en Bonny, en Angela en Cathy hebben van kleins af aan al zo'n bijzondere band met elkaar, daar komt helemaal niets of niemand tussen.

PRODUCTIE & TEKST: RENÉE BROUWER | BEELD: MARK UYL

*Zussen Gerda (1950) en Anja (1955)
hebben nog nooit ruzie met elkaar gehad.
Ze steunen elkaar door dik en dun en zien
elkaar elke week bij volleybal.*

ANJA: “Gerda en ik komen uit een groot gezin. Onze vader had al vier zoons toen hij met onze moeder trouwde. Mijn moeders eerste echtgenoot sneuvelde aan het begin van de Tweede Wereldoorlog. Erg verdrietig, maar gelukkig vonden onze ouders elkaar. Samen kregen ze vijf kinderen, waaronder Gerda en ik. De enige meiden in het gezin.”
GERDA: “We schelen ruim vijf jaar met elkaar en hebben altijd een goede band gehad. Ik kan me eerlijk waar geen enkel moment herinneren waarop Anja en ik vroeger ruzie met elkaar hadden.”
ANJA: “Dat was en is niks voor ons. We denken vaak hetzelfde. Dan zegt Gerda precies datgene wat ik in mijn hoofd heb, of andersom. Heel bijzonder is dat.”
GERDA: “Zeker. Vaak hebben wij aan een paar woorden genoeg. We staan ook altijd voor elkaar klaar. Toen mijn jongste zoon tijdens een hittegolf in 1978 werd geboren, was Anja bijvoorbeeld de eerste die mij kwam helpen. Het duurde even voordat de kraamzorg op gang kwam, dus ik kon Anja’s hulp goed gebruiken. Dat ze zelf al een baby had en net opnieuw zwanger was, maakte voor Anja niks uit. Ik had op dat moment haar hulp nodig en dat vond zij belangrijker.”
ANJA: “Natuurlijk, daar zijn we zussen voor! In totaal kregen we trouwens elf kinderen. Gerda drie en ik acht.”
GERDA: “Als jong meisje zei Anja altijd al dat ze zes kinderen wilde. Er kwamen er dus nog twee bij.”
ANJA: “Vier meiden en vier jongens, een mooier evenwicht kun je niet krijgen. Helaas overleed mijn zoon René in 2019 door een hersentumor. Een vreselijk verlies, ook voor mijn schoon- dochter en kleinkind die hij moest achterlaten. Het verdriet dat ik samen met mijn man Teun voelde, was enorm. Ook in deze periode konden

we rekenen op de onvoorwaardelijke steun van Gerda en haar man Krijn.”

GERDA: “Anja en ik zijn allebei niet echt praters als op het emoties aankomt, maar het feit dat we er voor haar en Teun waren, was voor hen al genoeg. We wonen bij elkaar in de buurt en ’s avonds kwamen mijn man en ik vaak even bij Anja en Teun langs om te kijken hoe het ging.”
ANJA: “De mannen kunnen het goed met elkaar vinden. Ze zijn allebei erg goed met hun handen, momenteel zijn ze het ouderlijk huis van Teun aan het opknappen. Mijn dochter heeft het gekocht en ze is heel blij met al het harde werk.”

GERDA: “Van maandag tot en met vrijdag zijn de mannen er druk mee.”

ANJA: “En Gerda en ik zien elkaar elke week bij volleybal. Zo blijven we in beweging.”

GERDA: “Anja zingt ook in een oratoriumkoor.”

ANJA: “Dat klopt, al 26 jaar. Daarvoor zongen Gerda en ik samen in een ander koor. We zijn allebei sopraan en vroeger was het tijdens het afwassen altijd erg gezellig. Dan zongen we de sterren van de hemel en nam Gerda de tweede stem voor haar rekening. Helaas krijg ik haar niet mee naar het oratoriumkoor.”

GERDA: “Nou, op één keer na dan. Ik wilde het wel eens proberen, maar het was toch niet helemaal mijn ding. Daarom is het des te leuker dat we samen aan ouderensport doen.”

ANJA: “Ik noem dat liever gewoon volleybal, ouderensport klinkt zo oud.”

GERDA: “Het gaat erom dat we allebei graag dingen met elkaar ondernemen.”

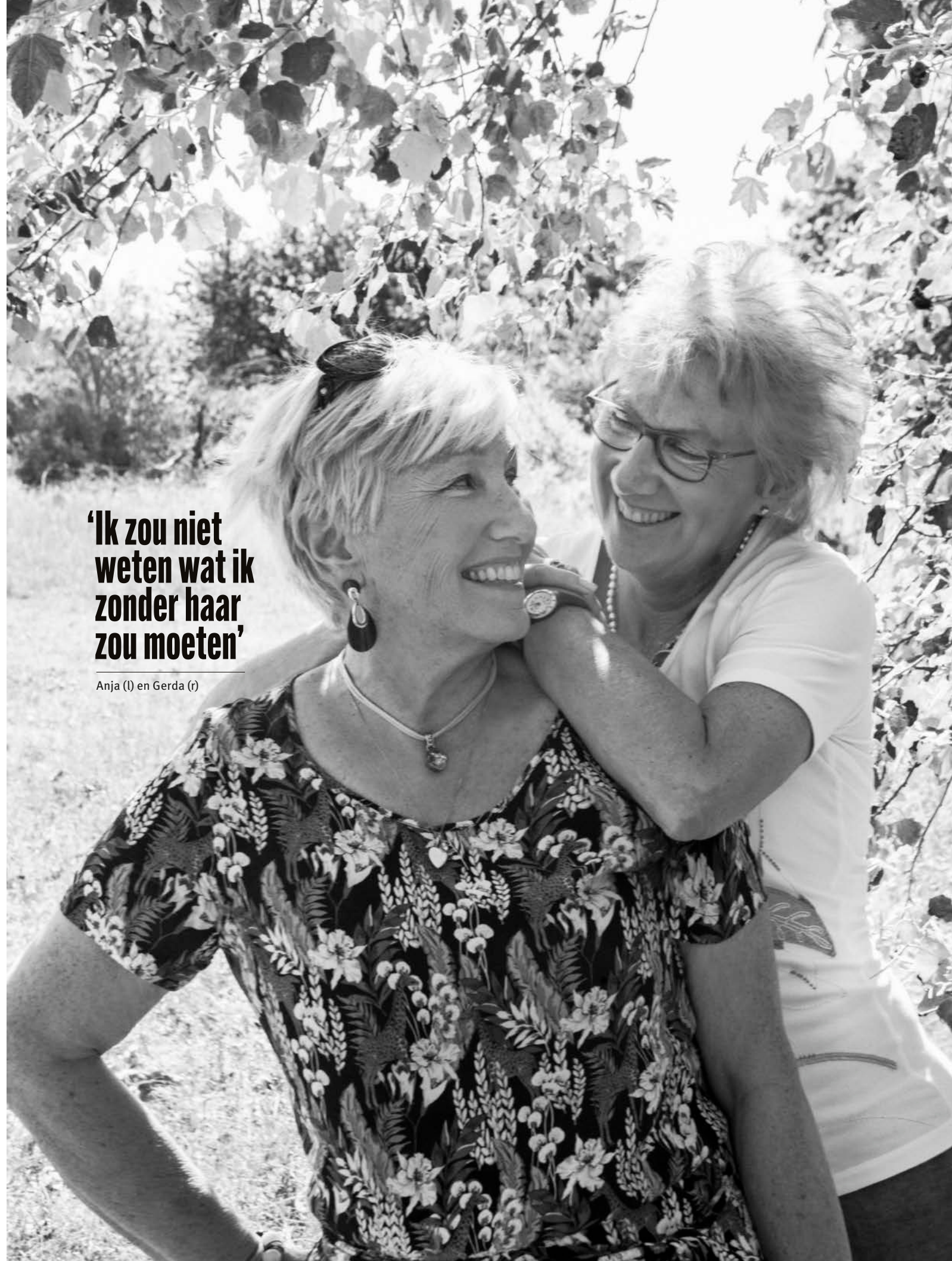
ANJA: “Klopt. Zo fietsen we ook regelmatig samen of we gaan gezellig naar de kringloop.”

GERDA: “We zijn naast zussen beste maatjes; ik zou niet weten wat ik zonder Anja zou moeten.”

ANJA: “Hetzelfde geldt andersom. We zijn elkaars rots in de branding en ik hoop dat dat nog lang zo mag blijven.” ►

**‘Ik zou niet
weten wat ik
zonder haar
zou moeten’**

Anja (l) en Gerda (r)

‘We zijn heel blij dat we in elk geval elkaar nog hebben’

Bonny (l) en Linda (r)

Zeven jaar. Zoveel schelen zussen Linda (1967) en Bonny (1974) met elkaar. Door anderen worden ze vaak als tweeling gezien. Samen zorgen ze voor hun ouders die allebei dementie hebben.

LINDA: “De dag dat Bonny geboren werd, herinner ik mij nog heel goed. Ik was 7 jaar en heel nieuwsgierig of ik een broertje of een zusje kreeg. Toen ik Bonny voor het eerst zag, was ik op slag verliefd. Ik vond het geweldig om haar grote zus te zijn. Ons leeftijdsverschil maakte me niks uit. Ze was mijn kleine zusje om wie ik heel veel gaf.”
BONNY: “Naarmate we ouder werden, voelde ons leeftijdsverschil een stuk kleiner. Dat kwam ook doordat ik op mijn 19de moeder werd van mijn dochter Kayleigh. Linda had toen nog geen kinderen.”
LINDA: “Daar was ik op dat moment nog helemaal niet mee bezig. Maar ik vond het wel heel bijzonder om tante te worden. Ik had ook veel bewondering voor Bonny, hoe ze dat op jonge leeftijd allemaal deed.”
BONNY: “Mijn zwangerschap was ongepland maar toen ik erachter kwam, wist ik meteen dat ik voor mijn kindje wilde gaan.”
LINDA: “En dat deed ze heel goed, Bonny was een geboren moeder.”
BONNY: “Uiteindelijk kreeg Linda op haar 32ste ook een zoon, Rafael. Mijn dochter was toen al 6 jaar. Op het moment dat Linda en ik allebei moeder waren, viel ons leeftijdsverschil helemaal weg.”
LINDA: “Het had ons nooit gestoord, maar door de komst van Rafael bevonden we ons in dezelfde levensfase. En als er iets met mijn kinderen was (een jaar na Rafael kreeg ze nog een dochter, Sterre – red.), was Bonny meestal de eerste die ik belde. Ze werkte toen al als dokters-assistent, dus als ik bij koorts of een ongelukje twijfelde of ik naar de huisarts moest, dan overlegde ik dat eerst met Bonny.”
BONNY: “Onze kinderen zijn echt met elkaar opgegroeid. Tien jaar na Kayleigh kreeg ik nog een dochter, Roos. Mijn kinderen hebben dus, net als Linda en ik, een groot leeftijdsverschil. Maar ze zijn heel hecht met elkaar.”

LINDA: “En Sterre en Roos trekken ook veel met elkaar op.”
BONNY: “Inderdaad, we zijn een hechte familie. Ik ben inmiddels zelfs oma, want Kayleigh heeft ook al een kindje. Een heel rijk gevoel.”
LINDA: “Absoluut. Wat ook wel grappig is, is dat Bonny en ik veel op elkaar lijken. We worden regelmatig voor tweeling aangezien en mensen geloven vaak niet dat ik toch écht een stukje ouder ben.”
LINDA: “Daar moeten we altijd om lachen.”
BONNY: “Helaas delen we ook veel zorgen met elkaar over onze ouders.”
LINDA: “Ze zijn allebei dement en wonen sinds een half jaar samen in een verzorgingshuis.”
BONNY: “Eerst hadden we niet echt door dat het niet zo goed met ze ging. Het ging heel geleidelijk. Zo begon onze moeder een aantal jaar geleden steeds vaker dezelfde dingen te vertellen. En Lammert – omdat hij niet onze biologische vader is, noemen we hem bij zijn voornaam; hij voelt wél als onze vader – zag opeens dingen die er niet waren.”
LINDA: “Op een gegeven moment begrepen ze elkaar niet meer en deden ze allebei bij ons steeds boos hun beklag over elkaar.”
BONNY: “Hierdoor wisten we dat we aan de bel moesten trekken.”
LINDA: “Gelukkig kwamen er vlak daarna twee plekken vrij in een verzorgingshuis. Onze ouders konden samen verhuizen en nu wonen ze op dezelfde afdeling. Een schrale troost, want het liefst hadden we ze natuurlijk gewoon gezond gezien.”
BONNY: “Met z’n tweeën hebben we er inmiddels een weg in gevonden. Elke week gaan Linda en ik bij ze op bezoek. Alleen langsgaan proberen we zoveel mogelijk te vermijden.”
LINDA: “Het blijft toch moeilijk om je ouders zo ziek en verward te zien, maar samen kunnen we het aan. We zijn heel blij dat we in elk geval elkaar nog hebben...” ►

Dat Angela (1972) en Cathy (1970) ooit een bedrijf met elkaar zouden beginnen, hadden de zussen nooit gedacht. Toch werken ze samen al vijfjaar aan Food for Skin, hun duurzame huidverzorgingslijn.

CATHY: “Vroeger hadden Angela en ik altijd al een goede band met elkaar. Ik ben twee jaar ouder, maar zo voelde het niet. We waren meer gelijken van elkaar. Hoewel... er waren weleens ruzies over kleding en de kamer die we met elkaar deelden, maar echt groot werd dat nooit.”

ANGELA: “Het waren gewoon de dingen die zussen onderling af en toe met elkaar hebben.”

CATHY: “Angela wist als kind al wat ze wilde.”

ANGELA: “Op de middelbare school was ik inderdaad al bezig met het uitstippelen van mijn toekomst. Ik wilde graag in de marketing werken en het liefst bij een multinational.”

CATHY: “Ik was er zelf nog niet over uit wat ik wilde gaan doen. Uiteindelijk werd ik schoonheidsspecialist en begon ik voor mezelf.”

ANGELA: “Op mijn 18de ging ik op kamers en Cathy en ik hadden in onze studietijd goed contact. Niet dat we dagelijks belden maar als we elkaar zagen, zat het goed. We voelden ons ook altijd veilig bij elkaar. Als er iets was, dan was Cathy de eerste aan wie ik het vertelde.”

CATHY: “En Angela was mijn veilige haven. Rond mijn 17de ging ik bijvoorbeeld een maand vakantiewerk in Duitsland doen, maar halverwege kreeg ik vreselijke heimwee. In overleg met Angela brachten mijn ouders haar naar mij toe, zodat we samen konden werken. Ik voelde me meteen een stuk beter.”

ANGELA: “Ja, dat was een leuke tijd. Toch hadden wij vroeger nooit het plan om samen een bedrijf te starten. Dat was echt toeval.”

CATHY: “Angela lag een keer bij mij op de behandeltafel toen ze vertelde dat ze er tot haar grote schrik achter was gekomen dat er veel microplasticdeeltjes in haar verzorgingsproducten zaten. Als schoonheidsspecialist was ik me daar al langer van bewust. Vandaar dat ik op zoek was naar producten waar al die troep niet in zat maar die waren bijna niet te vinden.”

ANGELA: “Daarom stelde Cathy voor om de

producten zelf te maken. Iets waar ik wel oor naar had, want door mijn marketingervaring had ik meteen een duidelijk idee hoe we deze producten op de markt konden brengen. En Cathy was weer de aangewezen persoon om research naar de juiste ingrediënten te doen.”

CATHY: “Angela en ik werkten onze plannen uit en vervolgens schreven we ons in bij de Kamer van Koophandel. Opeens waren we niet alleen zussen maar ook zakenpartners van elkaar!”

ANGELA: “Superspannend, want we stopten er al het spaargeld voor ons pensioen in.”

CATHY: “Ik richtte me op de ontwikkeling van de producten en Angela op de communicatie met andere partijen.”

ANGELA: “Een perfecte combinatie, want we deden allebei waar we goed in waren. En zo werken we nog steeds.”

CATHY: “Ruzies of irritaties hebben we niet. Natuurlijk zijn er soms wel wat dingen waar we tegenaan lopen, maar Angela en ik hebben afgesproken dat we dat dan duidelijk naar elkaar uitspreken.”

ANGELA: “Inmiddels zijn we vijf jaar verder en met ons bedrijf timmeren we hard aan de weg. Werk en privé lopen vaak in elkaar over bij ons, maar we proberen ons zakelijk contact vooral via de mail te laten verlopen.”

CATHY: “Precies, WhatsApp is voor privé-dingen. En als we buiten werk afspreken, dan hebben we het meestal over andere onderwerpen, zoals onze gezinnen.”

ANGELA: “Twijfels over ons gezamenlijke bedrijf hebben we nooit gehad. Doordat we erg verschillen qua karakter – ik ben echt een doener en Cathy meer een denker – weten we precies wat we aan elkaar hebben.”

CATHY: “Zeker. We kennen elkaar door en door en ik zou dit avontuur echt met niemand anders aandurven. We vormen de perfecte combinatie en daar ben ik heel trots op.” ■

Foodforskin.care

‘Alleen met haar durfde ik dit aan’

Angela (l) en Cathy (r)